

BREXIT

Op 23 juni 2016 heeft een meerderheid (52%) van de Britten in een raadgevend referendum voor een vertrek uit de Europese Unie gestemd. Artikel 50 van het Verdrag van Lissabon biedt lidstaten dit recht sinds 2007 en geeft de procedure aan die dient te worden gevolgd. Twee belangrijke argumenten hebben ertoe geleid dat een meerderheid van de Britten voor een vertrek uit de EU heeft gestemd:

- Het beperken van de instroom van Polen, Bulgaren en Roemenen die een mogelijke bedreiging vormen voor werkgelegenheid in het VK.
- De vrees dat het niet hebben van de euro als valuta leidt tot steeds minder invloed op de Europese Unie.

Op 29 maart 2017 is de procedure voor het vertrek van het VK uit de EU officieel in gang gezet. Vanaf dit moment zal er twee jaar lang worden onderhandeld tot een definitieve Brexit op 29 maart 2019. Vanuit diverse lidstaten en de Europese Commissie wordt nagedacht over de wijze waarop de Brexit eruit moet zien. Tussen lidstaten onderling is nog geen overeenstemming over de vorm van de Brexit. Vanuit een handelsbelang is Nederland voorstander van een 'zachte' Brexit; wat zoveel inhoudt dat de huidige handelsbetrekkingen (m.n. vrij verkeer van diensten, goederen en kapitaal) zo veel mogelijk worden geborgd. Het merendeel van de overige Europese lidstaten pleit echter voor een harde Brexit, waarbij definitief afstand wordt genomen van het VK en duidelijk wordt gemaakt dat uittreden uit de EU niet ongestraft kan plaatsvinden.

Voor de in de Rotterdamse haven gevestigde bedrijven is vooral de samenwerking in de Douane-Unie van belang, die m.n. gericht is op douanetarieven. Het betekent dat geen onderlinge invoerrechten worden geheven, een gemeenschappelijk douanetarief voor derde-landen wordt gehanteerd en geen systematische controles aan de binnengrenzen plaatsvinden. Dit zal met de Brexit in relatie tot het VK verdwijnen of op z'n minst anders worden.

Belangrijke handelsstromen

Via de Rotterdamse haven lopen meerdere belangrijke handelsstromen met het VK. Daarbij dient onderscheid te worden gemaakt tussen de directe aan de Nederlandse economie gerelateerde stromen en de stromen die via het Europese achterland met het VK worden uitgewisseld.

De aan de Nederlandse economie verbonden stromen betreffen de volgende:

- Belangrijkste importstroom voor het VK vormt groente en fruit vanuit het Westland (RoRo).
- Het VK exporteert met name Noordzeeolie (natte bulk) naar de Rotterdamse haven.

De waarde van de Britse export naar Nederland bedraagt € 15 miljard. Het VK importeert voor € 39 miljard vanuit Nederland. Dit maakt een totale handelssomvang van € 54 miljard. Een aanzienlijke handelsstroom over en weer.

'Een Brexit zal er ook toe leiden dat een aantal bedrijven uit het VK en de rest van de wereld opnieuw zal kijken naar een geschikte vestigingsplaats. Rotterdam kan daarin op maritiem vlak een goed alternatief bieden.'

- **Toename van controlelasten:** Voor bedrijven in de achterban van Deltalinqs betekent een Brexit meer administratieve (douane-)lasten en het treffen van fysieke maatregelen waaronder de lay-out van de terminal (controlepoorten; keurfaciliteiten) en het vestigen van douane op de terminal. In de huidige situatie is geen sprake van douanetarieven of in- en uitvoeraangiften.

Kans: Bepaalde ladingstromen worden mogelijk verlegd. Lading vanuit de Gemeenebest die nu als transhiment vanuit het VK naar Rotterdam wordt vervoerd, komt dan direct naar Rotterdam. Voordeel is dat onder meer keuring en opslag dan in Rotterdam plaatsvindt.

Bedreiging: Keerzijde is dat het VK andersom ook specifieke goederen direct importeert.

- **Belasting van goederen:** Het huidige Btw-systeem in de EU is gebaseerd op de Europese Btw-richtlijn. Nationale Btw-heffing binnen EU-lidstaten dient in lijn te zijn met deze Europese richtlijn. Na de Brexit kan het VK haar eigen Btw-tarieven hanteren, die daarmee kunnen afwijken van de Europese tarieven. Onmiddellijke wijziging van het Britse Btw-systeem wordt echter niet op korte termijn verwacht, aangezien dit niet tot de eerste prioriteiten van het VK behoort.

Bedreiging: Met name voor handelsgoederen zoals halffabricaten kunnen veranderende of verhoogde belastingtarieven leiden tot een verschuiving van goederenstromen.

- **Verstoord level playing field:** Na de (harde) Brexit dient het VK niet meer te voldoen aan Europese afspraken, maar aan WTO-afspraken. Deze zijn minder streng en leiden mogelijk tot een ongelijk speelveld (staatssteun) met de Europese havens. Dit geldt ook voor het beleid ten aanzien van duurzaamheid. De Britse overheid was een groot voorstander van de klimaatdoelstellingen uit het Parijs akkoord. Met een Brexit haalt de EU haar doelstellingen ten aanzien het akkoord waarschijnlijk niet en komen de gezamenlijk gemaakte afspraken (NDC's) onder druk te staan.

Kans: Een Brexit zal er ook toe leiden dat een aantal bedrijven uit het VK en de rest van de wereld opnieuw zal kijken naar een geschikte vestigingsplaats. Rotterdam kan daarin op maritiem vlak een goed alternatief bieden.

- **Verlies bondgenoot binnen EU:** Nederland heeft het Britse lidmaatschap van de EU altijd beschouwd als een verzekering tegen de dominantie van lidstaten zoals Duitsland en Frankrijk. Dit bondgenootschap valt hiermee weg.

'Voor de in de Rotterdamse haven gevestigde bedrijven is vooral de samenwerking in de Douane Unie van belang'

STANDPUNT DELTALINQS

Voor de leden van Deltalinqs is een sterke en goed functionerende en stabiele wereldhandel van groot belang. Voor wat betreft de economische toevoegde waarde vormt het VK de tweede exportpartner van Nederland.

- Deltalinqs vindt dat de negatieve gevolgen van de Brexit-onderhandelingen zo min mogelijk impact hebben op de bedrijfsvoering van haar leden.
- Deltalinqs zet zich in voor het behoud van een sterke interne markt en internationale vrijhandel met het Verenigd Koninkrijk. Het is van belang administratieve lasten, complexe procedures en een ongelijk speelveld te voorkomen.
- Duidelijkheid is voor de leden van Deltalinqs van groot belang. Er dient eerst een zorgvuldig akkoord te liggen voordat gesproken wordt over de invulling van concrete controles.

CONCRETE INZET:

- **Lobby:** Het opzetten van een zorgvuldige dialoog met publieke partijen waaronder douane en NVWA en de onderhandelaars namens Nederland. Gezamenlijk met andere brancheorganisaties en het Havenbedrijf Rotterdam is een sterke lobby gevoerd richting het Rijk. Deze inzet heeft ertoe geleid dat voldoende middelen voor Douane en NVWA-personeel zijn gereserveerd.
 - o **Werkgroep Brexit:** Zeer gericht wordt in een Deltalinqs werkgroep met overheidspartners geïnventariseerd aan welke formaliteiten de leden van Deltalinqs na de Brexit moeten voldoen. Gezamenlijk wordt in beeld gebracht hoe processen slim kunnen worden ingericht.
- **Informereren:** Nieuwe ontwikkelingen omtrent de Brexit worden zorgvuldig gecommuniceerd naar de leden van Deltalinqs zodat zij zich zo goed mogelijk kunnen voorbereiden op de effecten van een naderend Brexit.

CONTACT

Bas Janssen, directeur, domein Ondernemersklimaat
Jasper Nagtegaal, beleidsadviseur Infrastructuur & Bereikbaarheid